

Potom nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat jim je zástěrou, kterou měl uvázanou kolem pasu.

Potom nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat jim je zástěrou, kterou měl uvázanou kolem pasu.

ZELENÝ ČTVRTEK CYKLU C

Evangelium (Jan 13,1-15)

Bylo před velikonočními svátky. Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, kdy měl přejít z tohoto světa k Otci. A protože miloval svoje, kteří byli ve světě, projevil jim lásku až do krajnosti. Bylo to při večeři. Ďábel už vnukl Jidášovi Iškariotskému, synu Šimonovu, myšlenku, aby ho zradil. Ježíš věděl, že mu dal Otec všechno do rukou a že vyšel od Boha a vrací se k Bohu. Proto vstal od večeře, odložil svrchní šaty a uvázal si kolem pasu lněnou zástěru. Potom nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat jim je zástěrou, kterou měl uvázanou kolem pasu. Tak přišel k Šimonu Petrovi. Ten mu řekl: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?“ Ježíš mu odpověděl: „Co já dělám, tomu ty nyní ještě nemůžeš rozumět; pochopíš to však později.“ Petr mu řekl: „Nohy mi umývat nebudeš! Nikdy!“ Ježíš mu odpověděl: „Jestliže tě neumyji, nebudeš mít se mnou podíl.“ Šimon Petr mu řekl: „Pane, tak mi umyj nejen nohy, ale i ruce a hlavu!“ Ježíš mu odpověděl: „Kdo se vykoupal, potřebuje si umýt jen nohy, a je čistý celý. I vy jste čisti, ale ne všichni.“ Věděl totiž, kdo ho zradí; proto řekl: „Ne všichni jste čisti.“ Když jim tedy umyl nohy, zase si vzal na sebe své šaty, zaujal místo u stolu a řekl jim: „Chápete, co jsem vám udělal? Vy mě nazýváte Mistrem a Pánem, a to právem: to skutečně jsem. Jestliže jsem vám tedy umyl nohy, já, Pán a Mistr, máte také vy jeden druhému umývat nohy. Dal jsem vám příklad: Jak jsem já udělal vám, tak máte dělat i vy.“

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Bylo před velikonočními svátky. Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, kdy měl přejít z tohoto světa k Otci. S blížícími se velikonočními Ježíš oznamuje učedníkům, že jeho „hodina“ je tu. Ten, kterého poslal Otec, se k Otci vrátí, a způsob, jakým touto hodinou projde, bude vrcholnou ukázkou lásky k těm, které shromáždil kolem sebe. Ježíšova smrt je hodinou jeho přechodu k Otci a dokonalý skutek jeho láskyplné sebevydanosti. Na pozadí této skutečnosti Ježíš začíná jednat. Vstává od stolu, připravuje se na úkon služebníka a začíná umývat nohy svým učedníkům. Skutečnost, že ví dokonce i to, kdo ho zradí, a jeho láska ke svým, se projevují skutky.

Tak přišel k Šimonu Petrovi. Ten mu řekl: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?“ Ježíš mu odpověděl: „Co já dělám, tomu ty nyní ještě nemůžeš rozumět; pochopíš to však později.“ Petr má k mytí nohou výhrady. Umývání nohou je však součástí Božího plánu a Petrovy výhrady svědčí o tom, že jeho chápání není v souladu s Ježíšovými motivy. Napětí narůstá, když Petr odmítá, aby mu Ježíš nohy umyl. Ježíšovo varování je skrytým odkazem na křesťanskou

praxi křtu, kde se autor textu soustřeďuje na vztah mezi křtem a Ježíšovou smrtí. Ani po dalších námitkách Ježíš Petra neopouští a vysvětluje, jaké výsady se dostává těm, kdo se umyli, a nepotřebují se tedy umýt znovu. Ježíš tedy dává najevo hloubku své lásky ke svým právě tím, že pro ně vykoná jednu z nejnižších služeb.

Když jim tedy umyl nohy, zase si vzal na sebe své šaty, zaujal místo u stolu a řekl jim: „Chápete, co jsem vám udělal? (...) Jestliže jsem vám tedy umyl nohy, já, Pán a Mistr, máte také vy jeden druhému umývat nohy.“ Ježíšova otázka sice úzce souvisí s mytím nohou, ale odhlíží od symbolu jeho sebevydanosti a zaměřuje se na nový příklad, který vytváří a který převrací přijaté modely chování. Učedníci však potřebují další poučení, aby dospěli k hlubšímu pochopení Ježíše jako Mistra a Pána, ale aby také porozuměli tomu, jak by měl tento jeho skutek zasáhnout do jejich života. V literárním kontextu tento pokyn představuje výzvu učedníků, aby opakovali to, co on udělal jim. Mají následovat jeho příklad láskyplné sebevydanosti symbolizované právě umýváním nohou.

SHRNUTÍ

Ježíšova otázka, zdali učedníci chápou, co jim právě udělal, může vypadat jako otázka rétorická, neboť na ni nikdo neodpovídá. Ve skutečnosti ji můžeme rovněž chápat jako otázku určenou čtenáři. Je to pozvání k pochopení, že Ježíšova smrt se má stát pro nás vzorem: život každého se završuje, když daruje sám sebe. Umýváním nohou tedy nemůže být odděleno od Ježíšovy smrti; není to morální poučení o pokoře a vzájemné službě, které by učedníci lehce pochopili. Poselstvím je, že v podstatě pro křesťana neexistuje nic jiného než v přeneseném smyslu zemřít, aby ostatní měli život.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

Proč Ježíš učedníkům zrovna myje nohy? Proč třeba nepekl chleba nebo neumýval nádobí...? Protože mytí nohou byla běžná činnost otroků v tehdejší společnosti. Chtěl tím učedníkům říci: já jsem ochoten pro vás dělat tu nejponíženejší práci. Podobně to dělají naše maminky... Všimli jste si už někdy, jak třeba umývají podlahu, zametají nebo uklízejí? Co kdybychom to, co zvládneme, někdy tajně zkusili udělat také...? Nejdřív si dobře všimněte toho, jak co maminka dělá, a pak to zkuste udělat!

Starší:

Proč Ježíš učedníkům zrovna myje nohy? Vždyť bylo určitě mnoho dalších možností, co by všechno pro ně mohl udělat... Mytí nohou byla běžná činnost otroků v tehdejší společnosti. Když ji vykonal on, říkal tím, že je ochoten pro ně z lásky dělat tu nejponíženější službu. A tato služba má některé charakteristiky:

1. Umí se k druhému snížit, sehnout se.
2. Ježíšova služba je osobní – Ježíš přistupuje ke každému z apoštolů a bere do svých rukou jejich nohy.

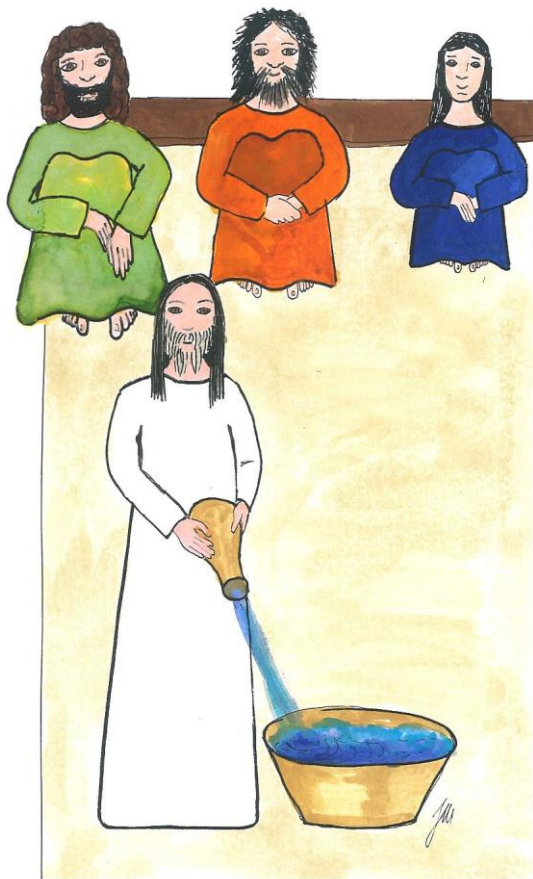
Podobně ale jedná i s každým z nás! Zkusme i my podobně posloužit druhým!

Zkusme si

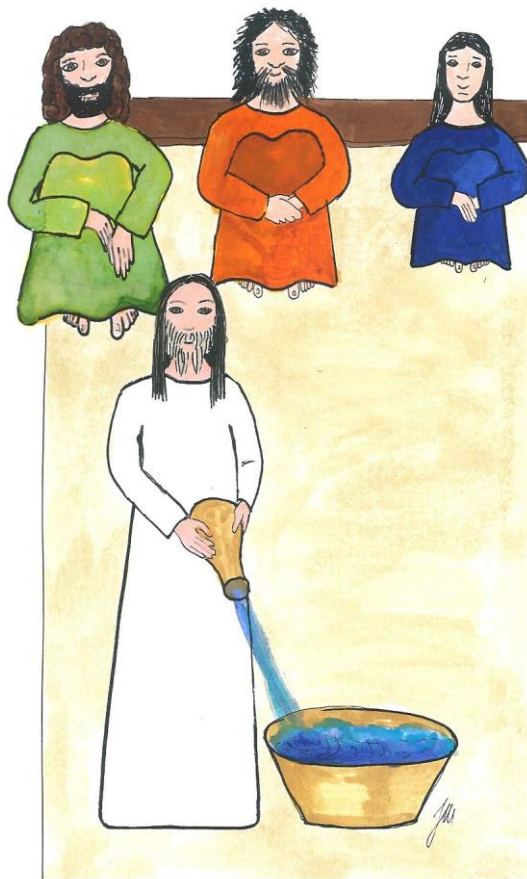
Mladší / Starší

Mytí nohou byla práce otroků a v této době zcela běžná. Proč? Všichni totiž chodili v sandálech, a tak měli vždy, když přišli do domu, nohy zaprášené, proto bylo nutné si je nejdříve umýt, aby uvnitř bylo prachu méně.

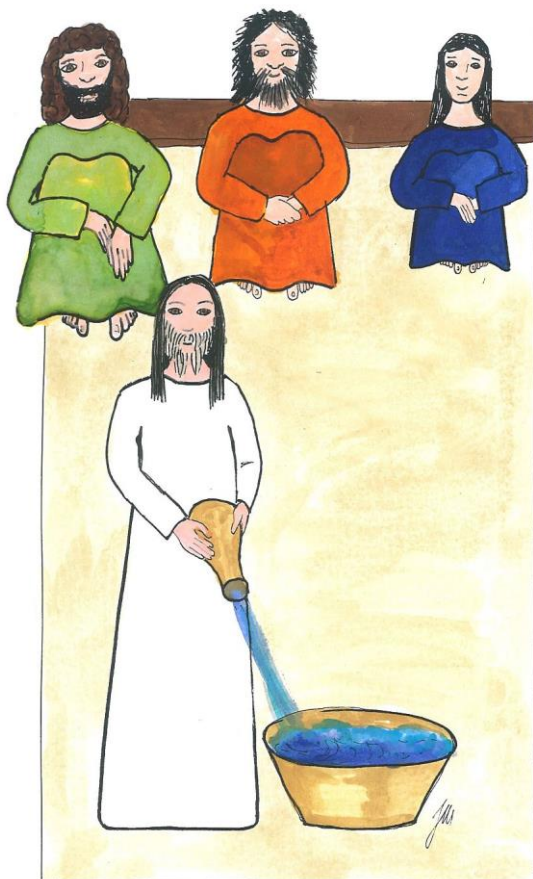
- Udržovat takovouto čistotu byla práce služebníků, ale když ji dělal Ježíš, dokážete ji jistě taky. Zkuste vymyslet a zařídit, aby doma nebyla příležitost nohy si ušpinit (tedy vytrít podlahu, vyluxovat koberec, zařídit, aby všichni měli k dispozici čisté ponožky...) A zkuste to tak, aby si vás nikdo nevšiml – dobří pomocníci to určitě umí!
- Pečovat někomu o nohy je občas i složitá práce, a ještě těžší je, když se na nohou přihodí nějaký úraz. Zopakujte si, jak se přikládá obvaz třeba na kotník, když ho potřebujete zpevnit! Naučíte se tak trochu i opatrnosti, se kterou Ježíš umyl nohy apoštolům.

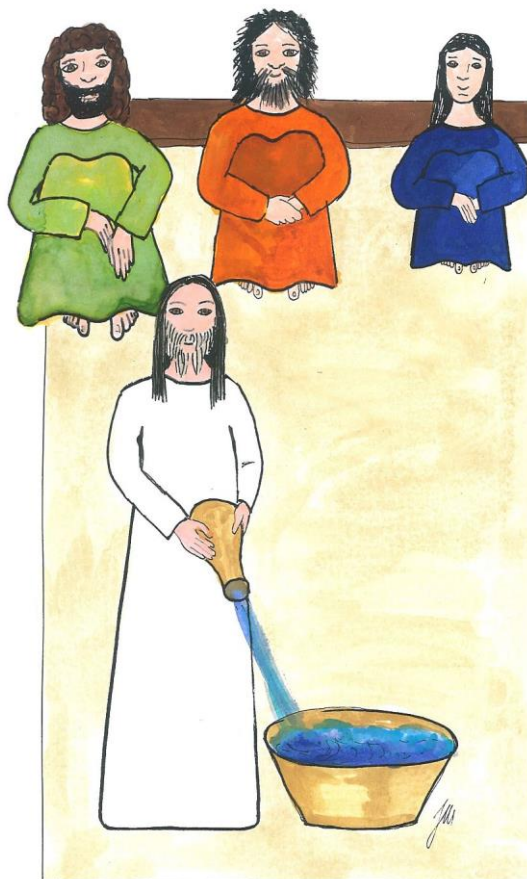
Zelený čtvrtek cyklu C
Jan 13,1-15

Zelený čtvrtek cyklu C
Jan 13,1-15

Zelený čtvrtek cyklu C
Jan 13,1-15

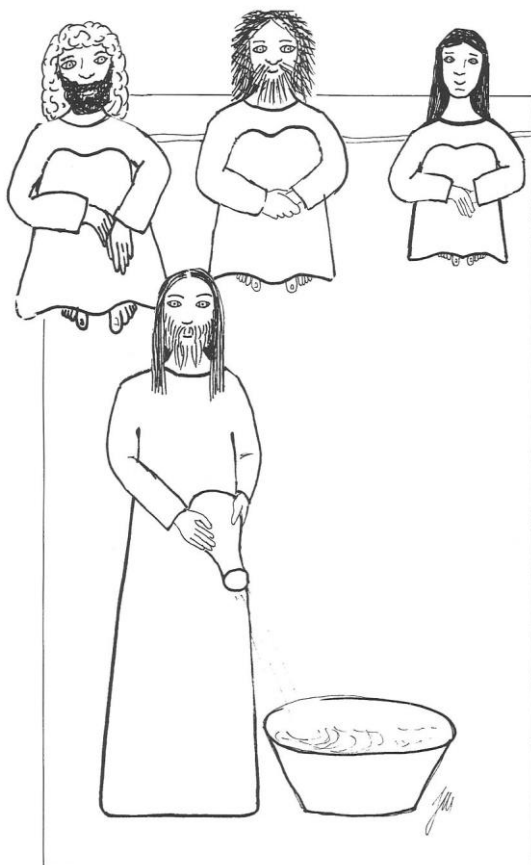
Zelený čtvrtek cyklu C
Jan 13,1-15

Zelený čtvrtek cyklu C
Jan 13,1-15

Zelený čtvrtek cyklu C
Jan 13,1-15

Zelený čtvrtek cyklu C
Jan 13,1-15

Zelený čtvrtek cyklu C
Jan 13,1-15